

دانشگاه منشی خواجہ نصیر الدین توسی

۱۳۹۷

صفر تا صد انتگرال

ابراہیم شاہ ابراہیمی

پاییز ۹۹

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

معادلات

دیفرانسیل

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: معادلات مرتبه اول

فصل ۲: معادلات مرتبه دوم و بالاتر

فصل ۳: حل معادلات دیفرانسیل با سری

فصل ۴: تبدیل لاپلاس

فصل ۵: حل دستگاه معادلات دیفرانسیل

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

۲

ریاضیات عمومی

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: توابع برداری

فصل ۲: توابع چند متغیره

فصل ۳: انتگرال ۲ گانه

فصل ۴: انتگرال ۳ گانه

فصل ۵: انتگرال روی خم

فصل ۶: انتگرال روی سطح

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

۱

ریاضیات عمومی

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: اعداد مختلط

فصل ۲: حد و پیوستگی

فصل ۳: مشتق

فصل ۴: انتگرال

فصل ۵: کاربرد انتگرال

فصل ۶: سری

فصل ۷: پیوست

برای دریافت فایل و ویدئوهای اصلی کلاس به ایدی @EShahebrahimi در تلگرام پیام دهید .

وبسایت آموزش ریاضیات دانشگاهی به همراه نمونه سوالات با پاسخ تشریحی : EbiMath.com

$$۳) \int \frac{\sqrt{x}}{1 + \sqrt[4]{x}} dx \begin{cases} x = u^4 \\ dx = 4u^3 du \end{cases} \rightarrow \int \frac{u^2}{1+u} (4u^3 du) \rightarrow 4 \int \frac{u^5}{1+u} du \quad (\text{حل با تکنیک ۳})$$

$$۴) \int \frac{1 + \sqrt[3]{x}}{1 + \sqrt{x}} dx \begin{cases} x = u^6 \\ dx = 6u^5 du \end{cases} \rightarrow \int \frac{1+u^2}{1+u^3} (6u^5 du) \rightarrow 6 \int \frac{u^5 + u^7}{1+u^3} du \quad (\text{حل با تکنیک ۳})$$

$$۹) \int \frac{dx}{\sqrt{x} - \sqrt[3]{x}} \begin{cases} x = u^6 \\ dx = 6u^5 du \end{cases} \rightarrow = \int \frac{6u^5 du}{u^3 - u^2} = 6 \int \frac{u^5}{u^2(u-1)} du = 6 \int \frac{u^3}{u-1} du \quad (\text{حل با تکنیک ۳})$$

فصل ۱
 اعداد مختلط

فصل ۲
 حد

فصل ۳
 مشتق

فصل ۴
 انتگرال

فصل ۵
 کاربرد انتگرال

فصل ۶
 سری

$$\int f(g(x))g'(x)dx = \begin{cases} g(x) = u & \text{ایده کاربردی در اکثر انتگرال‌ها} \\ g'(x)dx = du & \text{وجود یک تابع + مشتق آن در انتگرال} \end{cases} \quad \text{۷ تکنیک: (۱) تغییر متغیر}$$

$$\Rightarrow \int f(u)du$$

ایده کاربردی در انتگرال‌های نپیر دار

۲) رادیکالی: زیر رادیکال رو بزنی بترکونی (تغییر متغیر) زیر رادیکال = فرجه (u) یا ضرب کردن در مزدوج

(۱) درجه صورت < درجه مخرج ← تقسیم دبیرستان

(۲) درجه صورت = درجه مخرج ← ایجاد مخرج در صورت + تفکیک

(۳) کسری

(۱) ۱ درجه ← ایجاد مشتق مخرج در صورت + تفکیک

(۲) ۲ درجه ← رجوع به تکنیک ۵ (مربع کامل)

(۳) درجه صورت > درجه مخرج

(۳) درجات بالاتر ← رجوع به تکنیک ۴

مثال ۵: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (کسری و تجزیه)

مقدمه

$$۳) \int \frac{x^4}{x-1} dx = \int (x^3 + x^2 + x + 1 + \frac{1}{x-1}) dx = \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{2}x^2 + x + \ln|x-1| + C$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

$$۲) \int \frac{x^5 + x - 1}{x^3 + 1} dx = \int (x^2 + \frac{-x^2 + x - 1}{x^3 + 1}) dx = \int (x^2 + \frac{-x^2 + x - 1}{(x+1)(x^2 - x + 1)}) dx = \int (x^2 - \frac{1}{x+1}) dx = \frac{1}{3}x^3 - \ln|x+1| + C$$

فصل (۲)
حد

$$۱) \int \frac{x^4 + 9x^2 + x + 2}{x^2 + 9} dx = \int (x^2 + \frac{x+2}{x^2+9}) dx = \int (x^2 + \frac{x}{x^2+9} + \frac{2}{x^2+9}) dx = \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{2} \ln(x^2+9) + \frac{2}{3} \tan^{-1} \frac{x}{3} + C$$

فصل (۳)
مشتق

$$۴) \int \frac{x}{1+x} dx = \int \frac{x+1-1}{1+x} dx = \int (1 - \frac{1}{1+x}) dx = x - \ln|1+x| + c$$

فصل (۴)
انتگرال

$$۵) \int \frac{x^2}{1+x^2} dx = \int \frac{x^2+1-1}{1+x^2} dx = \int (1 - \frac{1}{1+x^2}) dx = x - \tan^{-1} x + c$$

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

۱۲ تست) $\int \frac{dx}{1+\sqrt{x}} \begin{cases} u^2 = x \\ 2udu = dx \end{cases} = \int \frac{2udu}{1+u} = 2 \int \frac{u+1-1}{1+u} du = 2 \int (1 - \frac{1}{1+u}) du$
 $= 2(u - \ln|1+u|) + c$

- ۱) $2(\sqrt{x} - \ln|1+\sqrt{x}|) + c$ ۳) $2(x + \ln|1+\sqrt{x}|) + c$
 ۲) $2(\sqrt{x} + \ln|1-\sqrt{x}|) + c$ ۴) $2(x - \ln|1+\sqrt{x}|) + c$

۱۳ تست) $\int \frac{\cos^3 x}{1+\sin^2 x} dx \begin{cases} u = \sin x \\ du = \cos x dx \end{cases} = \int \frac{1-u^2}{1+u^2} du = \int \frac{-(1+u^2)+2}{1+u^2} du = \int (-1 + \frac{2}{1+u^2}) du$
 $= -u + 2 \tan^{-1} u + c$

- ۱) $-\sin x + 2 \tan^{-1}(\sin x) + c$
 ۲) $\sin x - 2 \tan^{-1}(\sin x) + c$
 ۳) $-\sin x + \tan^{-1}(\sin x) + c$
 ۴) $2 \sin x - \tan^{-1}(\sin x) + c$

۱۴ تست) $\int \sqrt{e^x - 1} dx \begin{cases} u^2 = e^x - 1 \\ 2udu = e^x dx \end{cases} = \int u \left(\frac{2udu}{u^2+1} \right) = 2 \int \frac{u^2}{u^2+1} du = 2 \int \frac{u^2+1-1}{u^2+1} du = 2 \int (1 - \frac{1}{u^2+1}) du$
 $= 2(u - \tan^{-1} u) + c$

- ۱) $2(e^x - 1 + \tan^{-1}(e^x - 1)) + c$ ۳) $2(\sqrt{e^x - 1} + \tan^{-1} \sqrt{e^x - 1}) + c$

- ۲) $2(e^x - 1 - \tan^{-1}(e^x - 1)) + c$ ۴) $2(\sqrt{e^x - 1} - \tan^{-1} \sqrt{e^x - 1}) + c$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

تست ۱۵ $\int \frac{dx}{\sqrt{x}(4+\sqrt{x})}$

۱) $6\sqrt{x} - 12 \tan^{-1}\left(\frac{\sqrt{x}}{2}\right) + c$

۲) $\sqrt{x} - 2 \tan^{-1}\left(\frac{\sqrt{x}}{2}\right) + c$

۳) $6\sqrt{x} - 12 \tan^{-1}\left(\frac{\sqrt{x}}{2}\right) + c$

۴) $6\sqrt{x} - \tan^{-1}\left(\frac{\sqrt{x}}{2}\right) + c$

$$\begin{cases} u^6 = x \\ 6u^5 du = dx \end{cases}$$

$$\begin{aligned} &= \int \frac{6u^5 du}{u^3(4+u^2)} = 6 \int \frac{u^2 du}{4+u^2} \\ &= 6 \int \frac{u^2 + 4 - 4}{4+u^2} du = 6 \int \left(1 - \frac{4}{4+u^2}\right) du \\ &= 6\left(u - 2 \tan^{-1}\left(\frac{u}{2}\right)\right) + c \end{aligned}$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

تست ۱۶ $\int \frac{\sqrt{x}}{1+\sqrt{x}} dx$

۱) $x^{\frac{1}{2}} - x^{\frac{1}{4}} + \ln(1+x^{\frac{1}{4}})$

۲) $\frac{4}{5}x^{\frac{5}{4}} - x + \frac{4}{3}x^{\frac{3}{4}} - 2x^{\frac{1}{2}} + 4x^{\frac{1}{4}} - 4 \ln|1+x^{\frac{1}{4}}| + c$

۳) $x^{\frac{1}{4}} - 1 + \ln(1+x^{\frac{1}{4}})$

۴) $\frac{3}{4}x^{\frac{3}{4}} + \ln(1+x^{\frac{1}{4}})$

$$\begin{aligned} &\begin{cases} u^4 = x \\ 4u^3 du = dx \end{cases} = \int \frac{u^2}{1+u} 4u^3 du = 4 \int \frac{u^5}{1+u} du = 4 \int (u^4 - u^3 + u^2 - u + 1 - \frac{1}{u+1}) du \\ &= 4\left(\frac{u^5}{5} - \frac{u^4}{4} + \frac{u^3}{3} - \frac{u^2}{2} + u - \ln|u+1|\right) + c \end{aligned}$$

مثال ۵: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (کسری و تجزیه)

مقدمه

فصل ۱
اعداد مختلط

فصل ۲
حد

فصل ۳
مشتق

فصل ۴
انتگرال

فصل ۵
کاربرد انتگرال

فصل ۶
سری

$$۱) \int \frac{1}{x^2 + 2x + 5} dx = \int \frac{1}{(x+1)^2 + 4} dx = \int \frac{1}{u^2 + 4} du = \frac{1}{2} \tan^{-1}\left(\frac{u}{2}\right) = \frac{1}{2} \tan^{-1}\left(\frac{x+1}{2}\right)$$

$$۲) \int \frac{1}{x^2 + 2x - 3} dx = \int \frac{1}{(x+1)^2 - 4} dx = \int \frac{1}{u^2 - 4} du = \frac{1}{2 \times 2} \ln \left| \frac{u-2}{u+2} \right| = \frac{1}{4} \ln \left| \frac{x-1}{x+3} \right|$$

$$۱۷) \int \frac{x+1}{x^2 + 4x + 8} dx \xrightarrow{\text{ایجاد مشتق مخرج در صورت}} \int \frac{\frac{1}{2}(2x+4) - 1}{x^2 + 4x + 8} dx \xrightarrow{\text{تفکیک}} \underbrace{\frac{1}{2} \int \frac{2x+4}{x^2 + 4x + 8} dx}_{I_1} - \underbrace{\int \frac{dx}{x^2 + 4x + 8}}_{I_2}$$

$$I_1 \xrightarrow{\text{مربع کامل}} \int \frac{dx}{(x+2)^2 + 4} \begin{cases} x+2 = u \\ dx = du \end{cases} = \frac{1}{2} \ln(x^2 + 4x + 8) - \frac{1}{2} \tan^{-1} \frac{(x+2)}{2} + c$$

$$۱) \int \frac{x^3}{x^2 + 2x + 5} dx$$

تمرین

تست ۱۷) $\int \frac{dx}{x(\ln^2 x + \ln x + 1)}$ $\begin{cases} \ln x = u \\ \frac{1}{x} dx = du \end{cases}$

$= \int \frac{du}{u^2 + u + 1} = \int \frac{du}{(u + \frac{1}{2})^2 + \frac{3}{4}}$

$= \frac{2}{\sqrt{3}} \tan^{-1}(\frac{u + \frac{1}{2}}{\frac{\sqrt{3}}{2}}) + c = \frac{2}{\sqrt{3}} \tan^{-1}(\frac{2u + 1}{\sqrt{3}}) + c$

۱) $\frac{2}{\sqrt{3}} \tan^{-1}(\frac{\ln x^2 + 1}{\sqrt{3}}) + c$

۳) $\tan^{-1}(\frac{\ln x^2 + 1}{\sqrt{3}}) + c$

۲) $\frac{2}{\sqrt{3}} \tan^{-1}(\frac{\ln x + 1}{\sqrt{3}}) + c$

۴) $\tan^{-1}(\frac{\ln x + 1}{\sqrt{3}}) + c$

فصل (۱)
اعداد مختلط

تست ۱۸) $\int \frac{e^x dx}{e^{2x} + 5e^x + 6}$ $\begin{cases} e^x = u \\ e^x dx = du \end{cases}$

$= \int \frac{du}{u^2 + 5u + 6} = \int \frac{du}{(u + \frac{5}{2})^2 - \frac{1}{4}} = \frac{1}{2 \times \frac{1}{2}} \ln \left| \frac{u + \frac{5}{2} - \frac{1}{2}}{u + \frac{5}{2} + \frac{1}{2}} \right| + c = \ln \left| \frac{u + 2}{u + 3} \right| + c$

۱) $\ln \left| \frac{e^x - 2}{e^x - 3} \right| + c$

۲) $\ln \left| \frac{e^x + 2}{e^x + 3} \right| + c$

۳) $\ln \left| \frac{e^x - 3}{e^x - 2} \right| + c$

۴) $\ln \left| \frac{e^x + 3}{e^x + 2} \right| + c$

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

تست ۱۹) $\int \frac{dx}{2\sqrt{x+3} + x}$ $\begin{cases} u^2 = x + 3 \\ 2udu = dx \end{cases}$

$\rightarrow = \int \frac{2udu}{2u + (u^2 - 3)}$

$= \int \frac{2u}{u^2 + 2u - 3} du$

$= \int \frac{2u + 2 - 2}{u^2 + 2u - 3} du$

۱) $\frac{1}{2} \ln |(\sqrt{x+3} - 1)(\sqrt{x+3} + 3)^2| + c$

۲) $\frac{1}{2} \ln |(\sqrt{x+3} + 1)(\sqrt{x+3} - 3)^2| + c$

۳) $\frac{1}{2} \ln |(\sqrt{x+3} - 1)^2(\sqrt{x+3} + 3)| + c$

۴) $\frac{1}{2} \ln |(\sqrt{x+3} + 1)^2(\sqrt{x+3} - 3)| + c$

$= \int \frac{2u + 2}{u^2 + 2u - 3} du - 2 \int \frac{du}{u^2 + 2u - 3} = \ln |u^2 + 2u - 3| - 2 \int \frac{du}{(u+1)^2 - 4}$

$\frac{1}{4} \ln \left| \frac{u + 1 - 2}{u + 1 + 2} \right| = \frac{1}{4} \ln \left| \frac{u - 1}{u + 3} \right|$

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$\int f(g(x))g'(x)dx = \begin{cases} g(x) = u & \text{ایده کاربردی در اکثر انتگرال‌ها} \\ g'(x)dx = du & \text{وجود یک تابع + مشتق آن در انتگرال} \end{cases} \quad \text{تکنیک ۷: (۱) تغییر متغیر}$$

$$\Rightarrow \int f(u)du \quad \text{ایده کاربردی در انتگرال‌های نپیر دار}$$

(۲) رادیکالی: زیر رادیکال رو بزنی بترکونی (تغییر متغیر) زیر رادیکال = فرجه (u) یا ضرب کردن در مزدوج

(۱) درجه صورت < درجه مخرج ← تقسیم دبیرستان

(۲) درجه صورت = درجه مخرج ← ایجاد مخرج در صورت + تفکیک

(۳) کسری

- (۱) ۱ درجه ← ایجاد مشتق مخرج در صورت + تفکیک
- (۲) ۲ درجه ← رجوع به تکنیک ۵ (مربع کامل)
- (۳) درجات بالاتر ← رجوع به تکنیک ۴

تجزیه

$$\frac{A}{(x+a)^n} + \frac{B}{(x+a)^{n-1}} + \dots + \frac{Z}{(x+a)^1} \leftarrow \text{(۱) وجود عامل } (x+a)^n$$

(۴) تجزیه کسری

تجزیه

$$\frac{Ax+B}{(ax^2+bx+C)^n} + \frac{Cx+D}{(ax^2+bx+C)^{n-1}} + \dots + \frac{Zx+Y}{(ax^2+bx+C)^1} \leftarrow \text{(۲) وجود عامل } (ax^2+bx+C)^n$$

فصل ۱
اعداد مختلط

فصل ۲
حد

فصل ۳
مشتق

فصل ۴
انتگرال

فصل ۵
کاربرد انتگرال

فصل ۶
سری

مثال ۵: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (کسری و تجزیه)

مقدمه

$$۶) \int \frac{1-x}{x^3+x^4} dx = \int \frac{1-x}{x^3(1+x)} dx = \int \frac{A}{x} dx + \int \frac{B}{x^2} dx + \int \frac{C}{x^3} dx + \int \frac{D}{1+x} dx$$

$$= -2 \ln(|x+1|) + 2 \ln(|x|) + \frac{2}{x} - \frac{1}{2x^2} + C$$

فصل ۱
اعداد مختلط

$$۷) \int \frac{1}{x^2+x^4} dx = \int \frac{1}{x^2(1+x^2)} dx = \int \frac{A}{x} dx + \int \frac{B}{x^2} dx + \int \frac{Cx+D}{1+x^2} dx = -\arctan(x) - \frac{1}{x} + C$$

فصل ۲
حد

$$۱۴) \int \frac{10}{(x-1)(x^2+9)} dx = \int \left(\frac{1}{x-1} + \frac{-x-1}{x^2+9} \right) dx = \int \left(\frac{1}{x-1} - \frac{x}{x^2+9} - \frac{1}{x^2+9} \right) dx$$

$$= \ln|x-1| - \frac{1}{2} \ln(x^2+9) - \frac{1}{3} \tan^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) + C$$

$$\frac{10}{(x-1)(x^2+9)} = \frac{A}{x-1} + \frac{Bx+C}{x^2+9} \begin{cases} A=1 \\ B=-1 \\ C=-1 \end{cases}$$

فصل ۳
مشق

فصل ۴
انتگرال

$$۱۵) \int \frac{x^2-x+6}{x^3+3x} dx = \frac{x^2-x+6}{x^3+3x} = \frac{x^2-x+6}{x(x^2+3)} = \frac{A}{x} + \frac{Bx+C}{x^2+3} \begin{cases} A=2 \\ B=-1 \\ C=-1 \end{cases}$$

$$= \int \left(\frac{2}{x} + \frac{-x-1}{x^2+3} \right) dx$$

فصل ۵
کاربرد انتگرال

$$= \int \left(\frac{2}{x} - \frac{x}{x^2+3} - \frac{1}{x^2+3} \right) dx = 2 \ln|x| - \frac{1}{2} \ln(x^2+3) - \frac{1}{\sqrt{3}} \tan^{-1}\left(\frac{x}{\sqrt{3}}\right) + C$$

فصل ۶
سری

(تست ۲۰) $\int \frac{dx}{x^2 + x\sqrt{x}}$ $\begin{cases} u^2 = x \\ 2udu = dx \end{cases} \rightarrow \int \frac{2udu}{u^4 + u^3} = \int \frac{2du}{u^3 + u^2} = 2 \int \frac{du}{u^2(u+1)}$

۱) $-\frac{2}{\sqrt{x}} + 2 \ln \left| \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}} \right| + c$

۲) $-\frac{2}{\sqrt{x}} + \ln \left| \frac{x}{(\sqrt{x}+1)^2} \right| + c$

۳) $\frac{2}{x} + \ln \left| \frac{x}{(\sqrt{x}+1)} \right| + c$

۴) $-\frac{2}{\sqrt{x}} + \ln \left| \frac{x^2}{(\sqrt{x}+1)} \right| + c$

$$\frac{1}{u^2(u+1)} = \frac{A}{u^2} + \frac{B}{u} + \frac{C}{u+1}$$

$$\begin{cases} \times u^2 \rightarrow \frac{1}{u+1} = \frac{Au^2}{u^2(u+1)} + \frac{Bu}{u^2(u+1)} + \frac{C}{u+1} \rightarrow 1 = A \\ \times (u+1) \rightarrow \frac{1}{u^2} = \frac{A(u+1)}{u^2(u+1)} + \frac{B(u+1)}{u^2(u+1)} + \frac{C(u+1)}{u+1} \rightarrow 1 = C \\ \rightarrow \frac{1}{2} = A + B + \frac{C}{2} \xrightarrow{A=C=1} \frac{1}{2} = B + \frac{3}{2} \rightarrow B = -1 \end{cases}$$

$$\rightarrow 2 \left(\int \frac{1}{u^2} du - \int \frac{1}{u} du + \int \frac{1}{u+1} du \right) = 2 \left(-\frac{1}{u} - \ln|u| + \ln|u+1| \right) + c$$

(تست ۲۱) $\int \frac{dx}{x^2 + x} = \int \frac{dx}{x(x^2 + 1)}$

۱) $\ln \left| \frac{\sqrt{x^2+1}}{x} \right| + c$

۳) $\ln \left| \frac{x}{\sqrt{x^2-1}} \right| + c$

۲) $\ln \left| \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} \right| + c$

۴) $\ln \left| \frac{\sqrt{x^2-1}}{x} \right| + c$

$$\frac{1}{x(x^2+1)} = \frac{A}{x} + \frac{Bx+C}{x^2+1}$$

$$\begin{cases} \times x \rightarrow \frac{1}{x^2+1} = \frac{Ax}{x(x^2+1)} + \frac{(Bx+C)x}{x^2+1} \rightarrow 1 = A \\ \times x \rightarrow \frac{x}{x^2+1} = \frac{Ax}{x(x^2+1)} + \frac{(Bx+C)x}{x^2+1} \rightarrow 0 = A + B \rightarrow B = -1 \\ \times x=1 \rightarrow \frac{1}{2} = A + \frac{B+C}{2} \xrightarrow{A=1, B=-1} \frac{1}{2} = 1 + \frac{-1+C}{2} \rightarrow C = 0 \end{cases}$$

$$= \int \frac{1}{x} dx - \int \frac{x}{x^2+1} dx$$

$$= \ln|x| - \frac{1}{2} \ln|x^2+1| + c$$

$$\int \frac{dx}{x^2 - a^2} = \int \frac{dx}{(x-a)(x+a)}$$

$$\frac{1}{(x-a)(x+a)} = \frac{A}{x-a} + \frac{B}{x+a}$$

$$۱) \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{x-a}{x+a} \right| + c \quad ۳) \frac{1}{a} \ln \left| \frac{x-a}{x+a} \right| + c$$

$$\frac{1}{(x+a)(x+b)} = \left(\frac{1}{b-a} \right) \left(\frac{1}{x+a} - \frac{1}{x+b} \right)$$

$$۲) \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{x+a}{x-a} \right| + c \quad ۴) \frac{1}{a} \ln \left| \frac{x+a}{x-a} \right| + c$$

$$\frac{1}{(x-a)(x+a)} = \left(\frac{1}{2a} \right) \left(\frac{1}{x-a} - \frac{1}{x+a} \right)$$

$$\int \frac{dx}{x^2 - a^2} = \frac{1}{2a} \int \left(\frac{1}{x-a} - \frac{1}{x+a} \right) dx = \frac{1}{2a} (\ln|x-a| - \ln|x+a|) + c$$

کلاس آنلاین صفر تا صد انتگرال
مهندس شاه ابراهیمی
EbiMath.com

مقدمه

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

۷ تکنیک:

$$\left. \begin{array}{l} (dx = a \sec^2 \theta d\theta) \quad x = a \tan \theta \xleftarrow{\text{تغییر متغیر}} \quad x^2 + a^2 \\ (dx = a \sec \theta \tan \theta d\theta) \quad x = a \sec \theta \xleftarrow{\text{تغییر متغیر}} \quad x^2 - a^2 \\ (dx = a \cos \theta d\theta) \quad x = a \sin \theta \xleftarrow{\text{تغییر متغیر}} \quad a^2 - x^2 \end{array} \right\} \text{(۵) تغییر متغیر مثلثاتی}$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$1) \int \frac{dx}{x^2 \sqrt{4-x^2}} \begin{cases} x = 2 \sin \theta \\ dx = 2 \cos \theta d\theta \end{cases} \begin{cases} \sqrt{4-x^2} = \sqrt{4-4 \sin^2 \theta} = \sqrt{4 \cos^2 \theta} \\ = 2 |\cos \theta| = 2 \cos \theta. \end{cases}$$

$$1) -\frac{\sqrt{4-x^2}}{4x} + c$$

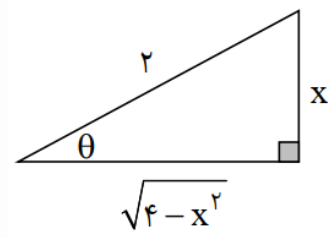
$$2) -\frac{4x}{\sqrt{4-x^2}} + c$$

$$3) -x\sqrt{4-x^2} + c$$

$$4) x\sqrt{4-x^2} + c$$

$$= \int \frac{2 \cos \theta}{4 \sin^2 \theta (2 \cos \theta)} d\theta = \frac{1}{4} \int \csc^2 \theta d\theta$$

$$= -\frac{1}{4} \cot \theta + C$$

$$= -\frac{\sqrt{4-x^2}}{4x} + C$$

$$x = a \sin \theta \leftarrow \begin{matrix} \text{تغییر متغیر} \\ a^2 - x^2 \end{matrix}$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$2) \int \frac{x^2}{\sqrt{9-x^2}} dx \begin{cases} x = 3 \sin \theta \\ dx = 3 \cos \theta d\theta \end{cases} \rightarrow \sqrt{9-x^2} = \sqrt{9-9 \sin^2 \theta} = \sqrt{9 \cos^2 \theta} = 3 |\cos \theta| = 3 \cos \theta.$$

$$1) \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - \sqrt{9-x^2} + c$$

$$= \int \frac{9 \sin^2 \theta}{3 \cos \theta} 3 \cos \theta d\theta = 9 \int \sin^2 \theta d\theta$$

$$1) \sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$$

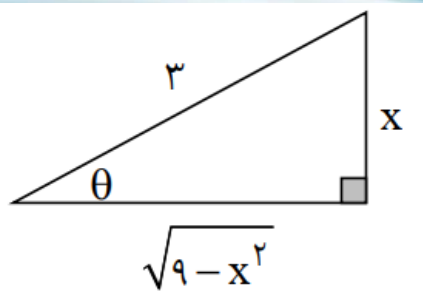
$$\cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

$$2) \frac{9}{2} \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - \frac{1}{2} x + c$$

$$= 9 \int \frac{1}{2} (1 - \cos 2\theta) d\theta = \frac{9}{2} \left(\theta - \frac{1}{2} \sin 2\theta \right) + C = \frac{9}{2} (\theta - \sin \theta \cos \theta) + C$$

$$3) \frac{1}{2} \left(9 \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - x \sqrt{9-x^2} \right) + c$$

$$4) \frac{1}{2} \sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - x + c$$

$$= \frac{9}{2} \left(\sin^{-1}\left(\frac{x}{3}\right) - \frac{x}{3} \cdot \frac{\sqrt{9-x^2}}{3} \right) + C$$

$$۳) \int \frac{\sqrt{1+x^2}}{x} dx \quad \begin{cases} x = \tan \theta \\ dx = \sec^2 \theta d\theta \end{cases} \rightarrow \sqrt{1+x^2} = \sec \theta$$

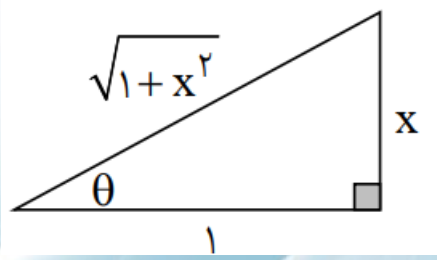
$$۱) \ln \left| \frac{\sqrt{1+x^2}-1}{x} \right| + \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} + c = \int \frac{\sec \theta}{\tan \theta} \sec^2 \theta d\theta = \int \frac{\sec \theta}{\tan \theta} (1 + \tan^2 \theta) d\theta$$

$$۲) \ln \left| \frac{x}{\sqrt{1+x^2}-1} \right| + \sqrt{1+x^2} + c = \int (\csc \theta + \sec \theta \tan \theta) d\theta = \ln |\csc \theta - \cot \theta| + \sec \theta + C$$

$$۳) \ln |\sqrt{1+x^2}-1| + \sqrt{1+x^2} + c = \ln \left| \frac{\sqrt{1+x^2}}{x} - \frac{1}{x} \right| + \frac{\sqrt{1+x^2}}{1} + C$$

$$۴) \ln \left| \frac{\sqrt{1+x^2}-1}{x} \right| + \sqrt{1+x^2} + c$$

$x = a \tan \theta \leftarrow$ تغییر متغیر $x^2 + a^2$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

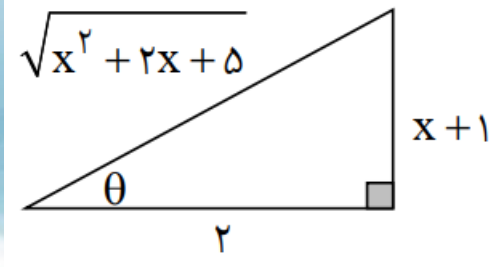
فصل (۶)
سری

$$۴) \int \frac{dx}{\sqrt{x^2+2x+5}} = \int \frac{dx}{\sqrt{(x+1)^2+4}} \quad \begin{cases} x+1 = 2 \tan \theta \\ dx = 2 \sec^2 \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{2 \sec^2 \theta d\theta}{\sqrt{4 \tan^2 \theta + 4}} = \int \frac{2 \sec^2 \theta d\theta}{2 \sec \theta} = \int \sec \theta d\theta$$

$$۱) \ln \left| \frac{\sqrt{x^2+2x+5} + x + 1}{2} \right| + c$$

$$۴) \ln |\sqrt{x^2+2x+5}| + c = \ln |\sec \theta + \tan \theta| + C_1$$

$$۲) -\ln \left| \frac{\sqrt{x^2+2x+5} + x + 1}{2} \right| + c \quad ۳) -\ln |\sqrt{x^2+2x+5}| + c = \ln \left| \frac{\sqrt{x^2+2x+5}}{2} + \frac{x+1}{2} \right| + C_1$$

$$5) \int \frac{dx}{x^4 \sqrt{x^2 - 2}} \quad \begin{cases} x = \sqrt{2} \sec \theta \\ dx = \sqrt{2} \sec \theta \tan \theta d\theta \end{cases} \rightarrow \int \frac{\sqrt{2} \sec \theta \tan \theta d\theta}{4 \sec^4 \theta \sqrt{2} \tan \theta} = \frac{1}{4} \int \cos^3 \theta d\theta$$

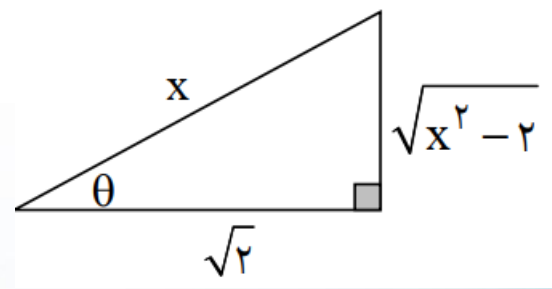
$$1) \frac{1}{4} \left(\frac{\sqrt{x^2 - 2}}{x} - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) + c$$

$$= \frac{1}{4} \int (1 - \sin^2 \theta) \cos \theta d\theta \xrightarrow{\text{تغییر متغیر}} \begin{cases} u = \sin \theta \\ du = \cos \theta d\theta \end{cases}$$

$$x = a \sec \theta \xleftarrow{\text{تغییر متغیر}} x^2 - a^2$$

$$2) \left(\frac{\sqrt{x}}{2} \left(1 - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) \right) + c$$

$$= \frac{1}{4} [\sin \theta - \frac{1}{3} \sin^3 \theta] + C$$

$$= \frac{1}{4} \left[\frac{\sqrt{x^2 - 2}}{x} - \frac{(x^2 - 2)^{3/2}}{3x^3} \right] + C$$

$$3) \frac{1}{4} \left(\frac{\sqrt{2}}{x} \left(1 - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) \right) + c$$

$$4) \frac{1}{4} \left(\frac{\sqrt{x^2 - 2}}{x} \left(1 - \frac{x^2 - 2}{3x^3} \right) \right) + c$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

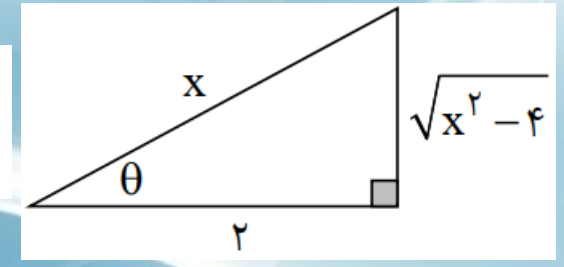
فصل (۶)
سری

$$6) \int \frac{\sqrt{x^2 - 4}}{x} dx \quad \begin{cases} x = 2 \sec \theta \\ dx = 2 \sec \theta \tan \theta d\theta \end{cases} \quad \sqrt{x^2 - 4} = \sqrt{4 \sec^2 \theta - 4} = \sqrt{4(\sec^2 \theta - 1)} = \sqrt{4 \tan^2 \theta} = 2 |\tan \theta| = 2 \tan \theta$$

$$1) \sqrt{x^2 - 4} - \frac{1}{2} \sec^{-1} \frac{x}{2} + c$$

$$= \int \frac{2 \tan \theta}{2 \sec \theta} 2 \sec \theta \tan \theta d\theta = 2 \int \tan^2 \theta d\theta = 2 \int (\sec^2 \theta - 1) d\theta = 2(\tan \theta - \theta) + C$$

$$= 2 \left[\frac{\sqrt{x^2 - 4}}{2} - \sec^{-1} \left(\frac{x}{2} \right) \right] + C$$

$$2) 2\sqrt{x^2 - 4} - \sec^{-1} \frac{x}{2} + c$$

$$3) \frac{2}{\sqrt{x^2 - 4}} - \frac{1}{2} \sec^{-1} \frac{x}{2} + c$$

$$4) \frac{1}{\sqrt{x^2 - 4}} - 2 \sec^{-1} \frac{x}{2} + c$$

تست ۷ $\int \frac{1}{x^2 + a^2} dx$ $\begin{cases} x = a \tan \theta \\ dx = a \sec^2 \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{a \sec^2 \theta d\theta}{a^2 (1 + \tan^2 \theta)} = \frac{1}{a} \int d\theta = \frac{1}{a} \theta + c = \frac{1}{a} \tan^{-1} \frac{x}{a} + c$

- ۱) $\frac{1}{a} \tan^{-1} \frac{x}{a} + c$ ۲) $a \tan^{-1} x + c$ ۳) $\tan^{-1} \frac{x}{a} + c$ ۴) $a \tan^{-1} \frac{x}{a} + c$

فصل (۱)
اعداد مختلط

تست ۸ $\int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx$ $\begin{cases} x = \sin \theta \\ dx = \cos \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{\cos \theta d\theta}{\sqrt{1-\sin^2 \theta}} = \int d\theta = \theta + c = \sin^{-1} x + c$

- ۱) $\sin^{-1} x + c$ ۲) $\sinh^{-1} x + c$ ۳) $\sec^{-1} x + c$ ۴) $\sec h^{-1} x + c$

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

تست ۹ $\int \frac{1}{x\sqrt{x^2-1}} dx$ $\begin{cases} x = \sec \theta \\ dx = \sec \theta \tan \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{\sec \theta \tan \theta d\theta}{\sec \theta \sqrt{\sec^2 \theta - 1}} = \int d\theta = \theta + c = \sec^{-1} x + c$

- ۱) $\sin^{-1} x + c$ ۲) $\sinh^{-1} x + c$ ۳) $\sec^{-1} x + c$ ۴) $\sec h^{-1} x + c$

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

تست ۱۰) $\int \frac{dx}{\sqrt{4x - x^2}} = \int \frac{dx}{\sqrt{-(x-2)^2 + 4}} \begin{cases} x-2 = 2 \sin \theta \\ dx = 2 \cos \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{2 \cos \theta d\theta}{\sqrt{4 - 4 \sin^2 \theta}} = \int d\theta$

$= \theta + c$

$= \sin^{-1} \frac{x-2}{2} + c$

۱) $\sin^{-1} \frac{x-2}{2} + c$

۲) $\sinh^{-1} \frac{x-2}{2} + c$

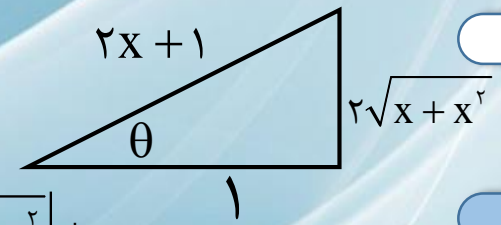
۳) $\sec^{-1} \frac{x-2}{2} + c$

۴) $\operatorname{sech}^{-1} \frac{x-2}{2} + c$

تست ۱۱) $\int \frac{1}{\sqrt{x+x^2}} dx = \int \frac{1}{\sqrt{(x+\frac{1}{2})^2 - \frac{1}{4}}} dx \begin{cases} x+\frac{1}{2} = \frac{1}{2} \sec \theta \\ dx = \frac{1}{2} \sec \theta \tan \theta d\theta \end{cases} = \int \frac{1}{\sqrt{\frac{1}{4} \sec^2 \theta - \frac{1}{4}}} (\frac{1}{2} \sec \theta \tan \theta d\theta)$

$= \int \frac{1}{\frac{1}{2} \tan \theta} (\frac{1}{2} \sec \theta \tan \theta d\theta) = \int \sec \theta d\theta$

$= \ln |\sec \theta + \tan \theta| + c = \ln |2x+1 + 2\sqrt{x+x^2}| + c$

۱) $\ln |2\sqrt{x+x^2}| + c$

۲) $\ln |2x+1 + 2\sqrt{x+x^2}| + c$

۳) $-\ln |2\sqrt{x+x^2}| + c$

۴) $\ln |2x+1 + \frac{1}{2\sqrt{x+x^2}}| + c$

۷ تکنیک:

$$\left. \begin{aligned} (dx = a \sec^2 \theta d\theta) \quad x = a \tan \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad x^2 + a^2 \\ (dx = a \sec \theta \tan \theta d\theta) \quad x = a \sec \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad x^2 - a^2 \\ (dx = a \cos \theta d\theta) \quad x = a \sin \theta &\leftarrow \text{تغییر متغیر} \quad a^2 - x^2 \end{aligned} \right\} \text{(۵) تغییر متغیر مثلثاتی}$$

$$(uv)' = u'v + v'u \xrightarrow{\int} uv = \int vdu + \int u dv$$

$$\int u \cdot dv = uv - \int vdu$$

(۶) جزیه جز:

روش سریع

فرمول

انتگرال گیری از عبارات حاصلضرب (چند جمله‌ای در نمایی، نمایی در مثلثاتی، چند جمله‌ای در مثلثاتی، توابع معکوس، لگاریتمی و ...)

فصل ۱
اعداد مختلط

فصل ۲
حد

فصل ۳
مشتق

فصل ۴
انتگرال

فصل ۵
کاربرد انتگرال

فصل ۶
سری

$$۱۲) \int x \ln x \begin{cases} u = \ln x \xrightarrow{(\cdot)'} du = \frac{1}{x} dx \\ dv = x dx \xrightarrow{\int} v = \frac{1}{2} x^2 \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = \frac{1}{2} x^2 \ln x - \frac{1}{2} \int x^2 \cdot \frac{1}{x} dx$$

$$= \frac{1}{2} x^2 \ln x - \frac{x^2}{4} + c$$

- ۱) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{2} + c$
- ۲) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} + c$

- ۱) $\frac{x^2}{2} \ln x + \frac{x^2}{2} + c$
- ۱) $\frac{x^2}{2} \ln x + \frac{x^2}{4} + c$

فصل (۱)
اعداد مختلط

$$۱۳) \int \ln x dx \begin{cases} \ln x = u \rightarrow \frac{dx}{x} = du \\ dx = dv \rightarrow x = v \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = x \ln x - \int x \cdot \frac{dx}{x} = x \ln x - x$$

- ۱) $x \ln x + x + c$
- ۲) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} + c$
- ۳) $\frac{x^2}{2} \ln x - \frac{x^2}{4} + c$
- ۴) $x \ln x - x + c$

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

$$۱۴) \int (\ln x)^2 dx \begin{cases} u = (\ln x)^2 \xrightarrow{(\cdot)'} du = 2 \ln x \cdot \frac{1}{x} dx \\ dv = dx \xrightarrow{\int} v = x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = x(\ln x)^2 - 2 \int x \ln x \cdot \frac{1}{x} dx$$

$$= x(\ln x)^2 - 2 \int \ln x dx$$

$\underbrace{\int \ln x dx}_{I_1}$

- ۱) $x(\ln x)^2 - 2x \ln x - 2x + c$
- ۲) $x(\ln x)^2 - 2x + c$

- ۳) $x^2 \ln x - 2x \ln x - 2x + c$
- ۴) $x \ln x - 2x + c$

$$\Rightarrow \int (\ln x)^2 dx = x(\ln x)^2 - 2(x \ln x - x + c_1)$$

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$۱۵) \int \tan^{-1} x dx \quad \begin{cases} u = \tan^{-1} x \rightarrow du = \frac{1}{1+x^2} dx \\ dv = dx \rightarrow v = x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du}$$

۱) $x \tan^{-1} x - \ln(\sqrt{1+x^2}) + c$

۲) $x \tan^{-1} x - \ln(1+x^2) + c$

۳) $x \tan^{-1} x - \ln(\sqrt{1+x^2}) + c$

۴) $x \tan^{-1} x - \ln(1+x^2) + c$

$$= x \tan^{-1} x - \int \frac{x}{1+x^2} dx = x \tan^{-1} x - \frac{1}{2} \ln(1+x^2) + c$$

$$۱۶) \int \sin^{-1} x dx \quad \begin{cases} u = \sin^{-1} x \rightarrow du = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx \\ dv = dx \rightarrow v = x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du}$$

۱) $x \sin^{-1} x + \frac{1}{2} \sqrt{1-x^2} + c$

۲) $x \sin^{-1} x + \ln|\sqrt{1-x^2}| + c$

۳) $x \sin^{-1} x + \ln|1-x^2| + c$

۴) $x \sin^{-1} x + \sqrt{1-x^2} + c$

$$= x \sin^{-1} x - \int \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} dx$$

$$= x \sin^{-1} x + \sqrt{1-x^2} + c$$

$$\int x e^x dx = x e^x - e^x + c$$

\int x e^x dx
 + e^x
 - e^x

$$\int x \sin x dx = -x \cos x + \sin x + c$$

\int x $\sin x$ dx
 + $-\cos x$
 - $-\sin x$

چند جمله ای \times نمایی
چند جمله ای \times مثلثاتی

نمایی \times مثلثاتی

فصل (۱)
اعداد مختلط

$$\int x^2 e^x dx = x^2 e^x - 2x e^x + 2e^x + c$$

\int x^2 e^x dx
 + e^x
 - $2x e^x$
 + $2e^x$

$$\int x^2 \sin x dx = -x^2 \cos x + 2x \sin x + 2 \cos x + c$$

\int x^2 $\sin x$ dx
 + $-\cos x$
 - $-\sin x$
 + $\cos x$

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

$$\int e^x \sin x dx = -e^x \cos x + e^x \sin x - \int e^x \sin x dx \rightarrow 2 \int e^x \sin x dx = -e^x \cos x + e^x \sin x$$

\int e^x $\sin x$ dx
 + $-\cos x$
 - $-\sin x$

$$\rightarrow \int e^x \sin x dx = \frac{-e^x \cos x + e^x \sin x}{2} + c$$

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

۷ تکنیک:

تنها بکنش

(۱) حداقل یکی فرد: تبدیل عبارت دارای توان فرد به دیگری

بشکن

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \quad \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

(۲) جفت زوج: روابط کاربردی $\sin 2x = 2 \sin x \cos x$

(۳) جفت منفی: قرار دادن عبارت $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$

(۱) sec زوج ← تغییر متغیر $u = \tan u$ و تبدیل sec ها به tan

(۲) $\sec^m \cdot \tan^n$ یا $(\csc^m \cdot \cot^n)$ ← همه تبدیل به sec و رجوع به تکنیک ۶

(۳) هر دو فرد ← تغییر متغیر $u = \sec x$

(۷) مثلثاتی

(۳) $\frac{a}{b \sin x + c \cos x + d}$ ← تغییر متغیر $Z = \tan\left(\frac{x}{2}\right)$

$$\sin x = \frac{2Z}{1+Z^2} \quad \cos x = \frac{1-Z^2}{1+Z^2} \quad dx = \frac{2dZ}{1+Z^2}$$

(۴) $\frac{a}{b \sin^2 x + c \cos^2 x}$ ← ایده همه عبارات صورت و مخرج تقسیم بر $\cos^2 x$ استفاده از تغییر متغیر $u = \tan x$

مشابه کسری ایجاد خود مخرج و مشتق مخرج در صورت

(۵) $\frac{a \sin x + b \cos x}{c \sin x + d \cos x}$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

$$\begin{aligned} ۱) \int \sin^2 x \cos^3 x \, dx &= \int \sin^2 x \cos^2 x \cos x \, dx = \int \sin^2 x (1 - \sin^2 x) \cos x \, dx \stackrel{S}{=} \int u^2 (1 - u^2) du \\ &= \int (u^2 - u^4) du = \frac{1}{3} u^3 - \frac{1}{5} u^5 + C = \frac{1}{3} \sin^3 x - \frac{1}{5} \sin^5 x + C \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ۲) \int \sin^3 \theta \cos^4 \theta \, d\theta &= \int \sin^2 \theta \cos^4 \theta \sin \theta \, d\theta = \int (1 - \cos^2 \theta) \cos^4 \theta \sin \theta \, d\theta \stackrel{C}{=} \int (1 - u^2) u^4 (-du) \\ &= \int (u^6 - u^4) du = \frac{1}{7} u^7 - \frac{1}{5} u^5 + C = \frac{1}{7} \cos^7 \theta - \frac{1}{5} \cos^5 \theta + C \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} ۴) \int \sin^5 x \, dx &= \int \sin^4 x \sin x \, dx = \int (1 - \cos^2 x)^2 \sin x \, dx \stackrel{C}{=} \int (1 - u^2)^2 (-du) \\ &= \int (-1 + 2u^2 - u^4) du = -u + \frac{2}{3} u^3 - \frac{1}{5} u^5 + C = -\frac{\cos^5(x)}{5} + \frac{2 \cos^3(x)}{3} - \cos(x) + C \end{aligned}$$

فرد تنها بکنش

مقدمه

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

مقدمه

بشکن

$$\int \cos^2 x dx = \int \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right) dx = \frac{1}{2} \left(x + \frac{1}{2} \sin 2x \right) + c$$

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \quad \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

بشکن

$$\int \sin^4 x dx = \int (\sin^2 x)^2 dx = \int \left(\frac{1 - \cos 2x}{2} \right)^2 dx = \frac{1}{4} \int (1 - 2\cos 2x + \cancel{\cos^2 2x}) dx = \frac{1}{4} \left(x - \sin 2x + \frac{1}{2} \int \frac{1 + \cos 4x}{2} dx \right) + c$$

بشکن

بشکن بشکن

$$\int \sin^2 x \cos^2 x dx = \int \left(\frac{1 - \cos 2x}{2} \right) \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right) dx = \frac{1}{4} \int (1 - \cos^2 2x) dx = \frac{1}{4} \int \left(1 - \frac{1 + \cos 4x}{2} \right) dx = \frac{1}{4} \left(x - \frac{1}{2} \left(x + \frac{1}{4} \sin 4x \right) \right) + c$$

بشکن

بشکن بشکن

$$\int \sin^2 x \cos^4 x dx = \int \left(\frac{1 - \cos 2x}{2} \right) \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right)^2 dx = \frac{1}{4} \int (1 - \cos^2 2x) \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right) dx$$

بشکن

$$= \frac{1}{8} \int (1 + \cos 2x - \cos^2 2x - \cos^2 2x \cos 2x) dx$$

زوج بشکن

۴۶

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

$$\int \tan x \sec^3 x dx = \int \tan x \sec x \sec^2 x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \\ du = \sec x \tan x dx \end{cases} = \int u^2 du = \frac{1}{3} u^3 + C = \frac{1}{3} \sec^3 x + C$$

$$\int \tan^3 x \sec x dx = \int \tan^2 x \sec x \tan x dx = \int (\sec^2 x - 1) \sec x \tan x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \\ du = \sec x \tan x dx \end{cases}$$

$$= \int (u^2 - 1) du = \frac{1}{3} u^3 - u + C = \frac{1}{3} \sec^3 x - \sec x + C$$

$$\int \tan^3 x \sec^5 x dx = \int \tan^2 x \sec^4 x \cdot \sec x \tan x dx = \int \tan^2 x \sec^4 x \sec x \tan x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \\ du = \sec x \tan x dx \end{cases}$$

$$= \int (\sec^2 x - 1) \sec^4 x \sec x \tan x dx = \int (u^2 - 1) u^4 du = \int (u^6 - u^4) du = \frac{u^7}{7} - \frac{u^5}{5} + C = \frac{\sec^7 x}{7} - \frac{\sec^5 x}{5} + C$$

$$\int \cot^5 x \csc^3 x dx = \int \cot^4 x \csc^2 x \cdot \csc x \cot x dx = \int \cot^4 x \csc^2 x \csc x \cot x dx \quad \begin{cases} \csc x = u \\ -\csc x \cot x dx = du \end{cases}$$

$$= \int (\csc^2 x - 1)^2 \csc^2 x \csc x \cot x dx = -\int (u^2 - 1)^2 u^2 du = \int (-u^6 + 2u^4 - u^2) du$$

$$= -\frac{u^7}{7} + 2\frac{u^5}{5} - \frac{u^3}{3} + C = -\frac{\csc^7 x}{7} + 2\frac{\csc^5 x}{5} - \frac{\csc^3 x}{3} + C$$

فرد تنها بکنش

$$\int \sec x dx = \ln |\sec x + \tan x| + c \quad (\ln |\sec x + \tan x| + c)' = \frac{(\sec x + \tan x)'}{\sec x + \tan x} = \frac{\sec x \tan x + \sec^2 x}{\sec x + \tan x} = \frac{\sec x (\sec x + \tan x)}{\sec x + \tan x} = \sec x$$

مقدمه

$$\int \sec^r x dx \quad \begin{cases} u = \sec x \rightarrow du = \sec x \tan x dx \\ dv = \sec^r x dx \rightarrow v = \tan x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = \sec x \tan x - \int \sec x \tan^r x dx$$

$$= \sec x \tan x - \int \sec^r x dx + \int \sec x dx$$

$$\rightarrow \int \sec^r x dx = \sec x \tan x + \ln |\sec x + \tan x| + c \quad \rightarrow \int \sec^r x dx = \frac{1}{r} (\sec x \tan x + \ln |\sec x + \tan x| + c)$$

$$\int \csc x dx = \ln |\csc x - \cot x| + c$$

$$\int \csc^r x dx \quad \begin{cases} u = \csc x \rightarrow du = -\csc x \cot x dx \\ dv = \csc^r x dx \rightarrow v = -\cot x \end{cases} \xrightarrow{uv - \int v du} = -\csc x \cot x - \int \csc x \cot^r x dx$$

$$= -\csc x \cot x - \int \csc^r x dx + \int \csc x dx$$

$$\rightarrow \int \csc^r x dx = -\csc x \cot x + \ln |\csc x - \cot x| + c \quad \rightarrow \int \csc^r x dx = \frac{1}{r} (-\csc x \cot x + \ln |\csc x - \cot x|) + c$$

کد حفظی؟

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

مثال ۷: حاصل انتگرال‌های زیر را بیابید. (مثلثاتی)

مقدمه

فصل ۱
اعداد مختلط

فصل ۲
حد

فصل ۳
مشتق

فصل ۴
انتگرال

فصل ۵
کاربرد انتگرال

فصل ۶
سری

بشکن

$$\int \tan^3 x \sec^6 x dx = \int \tan^3 x \sec^4 x \sec^2 x dx = \int \tan^3 x (1 + \tan^2 x)^2 \sec^2 x dx \begin{cases} u = \tan x \\ du = \sec^2 x dx \end{cases}$$

$$\int u^3 (1 + u^2)^2 du = \int u^3 (u^4 + 2u^2 + 1) du = \int (u^7 + 2u^5 + u^3) du = \frac{1}{8} u^8 + \frac{1}{3} u^6 + \frac{1}{4} u^4 + C$$

$$= \frac{1}{8} \tan^8 x + \frac{1}{3} \tan^6 x + \frac{1}{4} \tan^4 x + C$$

بشکن

$$\int \tan^2 \theta \sec^4 \theta d\theta = \int \tan^2 \theta \sec^2 \theta \sec^2 \theta d\theta = \int \tan^2 \theta (\tan^2 \theta + 1) \sec^2 \theta d\theta \begin{cases} u = \tan \theta \\ du = \sec^2 \theta d\theta \end{cases}$$

$$= \int u^2 (u^2 + 1) du = \int (u^4 + u^2) du = \frac{1}{5} u^5 + \frac{1}{3} u^3 + C = \frac{1}{5} \tan^5 \theta + \frac{1}{3} \tan^3 \theta + C$$

بشکن

$$\int \csc^4 x \cot^4 x dx = \int \csc^2 x \cot^4 x \csc^2 x dx = \int (\cot^2 x + 1) \cot^4 x \csc^2 x dx \begin{cases} u = \cot \theta \\ du = -\csc^2 \theta d\theta \end{cases}$$

$$= -\int (u^2 + 1) u^4 \cdot du = -\int (u^6 + u^4) du = -\frac{u^7}{7} - \frac{u^5}{5} + c$$

$$= -\frac{\cot^7 x}{7} - \frac{\cot^5 x}{5} + c$$

زوج بشکن

۴۵

$$\int \frac{dx}{4 \sin^2 x + 25 \cos^2 x} = \int \frac{\sec^2 x dx}{4 \tan^2 x + 25} \begin{cases} \tan x = u \\ \sec^2 x dx = du \end{cases}$$

$$= \int \frac{du}{4u^2 + 25} = \frac{1}{4} \int \frac{du}{u^2 + \frac{25}{4}} = \frac{1}{4} \left(\frac{2}{5} \tan^{-1} \left(\frac{2u}{5} \right) \right) + c = \frac{1}{10} \tan^{-1} \left(\frac{2 \tan x}{5} \right) + c$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$\int \frac{\sin x \cos x}{\sin^4 x + \cos^4 x} dx = \int \frac{(\sin x \cos x) / \cos^4 x}{(\sin^4 x + \cos^4 x) / \cos^4 x} dx = \int \frac{\tan x \sec^2 x}{\tan^4 x + 1} dx \begin{cases} u = \tan^2 x, \\ du = 2 \tan x \sec^2 x dx \end{cases}$$

$$= \int \frac{1}{u^2 + 1} \left(\frac{1}{2} du \right) = \frac{1}{2} \tan^{-1} u + C = \frac{1}{2} \tan^{-1} (\tan^2 x) + C$$

$$\int \frac{dx}{\sin^4 x + \cos^4 x} = \int \frac{dx}{(\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - 2 \sin^2 x \cos^2 x} = \int \frac{dx}{1 - 2(\sin x \cos x)^2} = \int \frac{dx}{1 - 2 \left(\frac{1}{2} \sin 2x \right)^2}$$

$$= \int \frac{dx}{1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x} = \int \frac{2 dx}{2 - \sin^2 2x} = \int \frac{2 dx}{2(\sin^2 2x + \cos^2 2x) - \sin^2 2x} = \int \frac{2 dx}{\sin^2 2x + \cos^2 2x}$$

$$\int \frac{dx}{1 + \sin x - \cos x}$$

$$\begin{cases} \sin x = \frac{2t}{1+t^2} \\ \cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \end{cases} \quad dx = \frac{2dt}{1+t^2}, \quad t = \tan\left(\frac{x}{2}\right)$$

$$\int \frac{2dt}{1+t^2} \cdot \frac{1-t^2}{1+\frac{2t}{1+t^2}-\frac{1-t^2}{1+t^2}}$$

$$= \int \frac{2dt}{1+t^2+2t-1+t^2} = \int \frac{2dt}{2t^2+2t} = \int \frac{dt}{t^2+t} = \int \left(\frac{1}{t} - \frac{1}{1+t}\right) dt$$

$$= \ln t - \ln(1+t) = \ln \left| \frac{t}{1+t} \right|$$

$$\int \frac{\cot x}{\cos x + 1} dx = \int \frac{\cos x}{\sin x(\cos x + 1)} dx = \int \frac{\frac{1-t^2}{1+t^2}}{\frac{2t}{1+t^2} \left(\frac{1-t^2}{1+t^2} + 1\right)} \cdot \frac{2}{1+t^2} dt = \int \frac{1-t^2}{(t-t^3+t+t^3)} dt = \int \frac{1-t^2}{2t} dt$$

$$= \frac{1}{2} \int \left(\frac{1}{t} - t\right) dt = \frac{1}{2} \left(\ln t - \frac{t^2}{2}\right) + c = \frac{1}{2} \left(\ln \left| \tan \frac{x}{2} \right| - \frac{1}{2} \tan^2 \frac{x}{2}\right) + c$$

$$\int \frac{\sin x}{3 \sin x + 2 \cos x} dx = \int \frac{A(3 \sin x + 2 \cos x) + B(3 \cos x - 2 \sin x)}{3 \sin x + 2 \cos x} dx$$

$$= A \int \frac{3 \sin x + 2 \cos x}{3 \sin x + 2 \cos x} dx + B \int \frac{3 \cos x - 2 \sin x}{3 \sin x + 2 \cos x} dx = \boxed{Ax + B \ln |3 \sin x + 2 \cos x|}$$

یافتن A و B $\rightarrow 3A - 2B = 1$, $2A + 3B = 0 \rightarrow \boxed{A = \frac{3}{13}, B = \frac{-2}{13}}$

$$\int \frac{5 \cos x + 6}{2 \cos x + \sin x + 3} dx = \int \frac{A(2 \cos x + \sin x + 3) + B(-2 \sin x + \cos x)}{2 \cos x + \sin x + 3} dx$$

$$= A \int \frac{(2 \cos x + \sin x + 3)}{2 \cos x + \sin x + 3} dx + B \int \frac{(-2 \sin x + \cos x)}{2 \cos x + \sin x + 3} dx \quad \begin{cases} 2A + B = 5 \\ A - 2B = 0 \end{cases}$$

$$= Ax + B \ln |2 \cos x + \sin x + 3|$$

$$= 2x + \ln |2 \cos x + \sin x + 3|$$

$$\begin{cases} 2A + B = 5 \\ A - 2B = 0 \\ 3A = 6 \end{cases}$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

فصل (۲)
حد

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

$$\int \frac{dx}{\sin^2 x \cos^2 x} \xrightarrow{1 = \sin^2 x + \cos^2 x} \int \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} dx$$

$$\xrightarrow{\frac{A+B}{C} = \frac{A}{C} + \frac{B}{C}} \int \left(\frac{\sin^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} + \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} \right) dx = \int \left(\frac{1}{\cos^2 x} + \frac{1}{\sin^2 x} \right) dx = \tan x - \cot x$$

فصل (۱)
اعداد مختلط

$$\int \sqrt{1 + \sin 2x} dx = \int \sqrt{\sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x} dx = \int \sqrt{(\sin x + \cos x)^2} dx = \int |\sin x + \cos x| dx$$
$$= -\cos x + \sin x + c$$

فصل (۲)
حد

$$\int \sqrt{1 - \cos 2x} dx$$

$$1) \sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \quad \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$$

$$= \int \sqrt{2 \sin^2 x} dx = \sqrt{2} \int |\sin x| dx = -\sqrt{2} \cos x + c$$

فصل (۳)
مشتق

فصل (۴)
انتگرال

فصل (۵)
کاربرد انتگرال

فصل (۶)
سری

پایان انتگرال

۲۹ آبان ۹۹

باتشکر از توجه شما

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

معادلات دیفرانسیل

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: معادلات مرتبه اول

فصل ۲: معادلات مرتبه دوم و بالاتر

فصل ۳: حل معادلات دیفرانسیل با سری

فصل ۴: تبدیل لاپلاس

فصل ۵: حل دستگاه معادلات دیفرانسیل

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

ریاضیات عمومی ۲

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: توابع برداری

فصل ۲: توابع چند متغیره

فصل ۳: انتگرال ۲ گانه

فصل ۴: انتگرال ۳ گانه

فصل ۵: انتگرال روی خم

فصل ۶: انتگرال روی سطح

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

ریاضیات عمومی ۱

تالیف: ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

فصل ۱: اعداد مختلط

فصل ۲: حد و پیوستگی

فصل ۳: مشتق

فصل ۴: انتگرال

فصل ۵: کاربرد انتگرال

فصل ۶: سری

فصل ۷: پیوست

برای دریافت فایل و ویدئوهای اصلی کلاس به ایدی @EShahebrahimi در تلگرام پیام دهید .

وبلاگ آموزش ریاضیات دانشگاهی به همراه نمونه سوالات با پاسخ تشریحی : EbiMath.com